

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 154

гр. Варна , 17.08.2021 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ в закрито заседание на седемнадесети август, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Румяна Панталеева

Членове: Росица Ант. Тончева
Десислава Ст. Сапунджиева

като разглежда докладваното от Румяна Панталеева Въззивно частно наказателно дело № 20213000600266 по описа за 2021 година

Производството е образувано по жалба на осъдения Й. СТ. П., изтърпяващ наказание доживотен затвор в Затвора Варна, срещу определение № 636/22.07.2021 г. по ЧНД № 560/21 г. на Окръжен съд Варна, с което му е отказана замяна на наказанието с лишаване от свобода. В жалбата, с множество допълнения към нея, вкл. от служебния защитник адвокат Калева, се твърди, че определението е постановено при нарушение на материалния закон, респ. при липса на основания за отказ, поради което се моли замяната да бъде извършена от въззивния съд.

Жалбата е неоснователна.

Съставът на окръжния съд е постановил своя отказ, след като е приел, че престоят на осъдения в затвора не следва да бъде отчитан ведно с предварителното му задържане, при което не надхвърля 20 години, а с това не е налице формалната предпоставка за уважаване на искането в производството по чл.450 от НПК.

При все че настоящият съд не е съгласен изцяло с мотивите на първия съд за отчитането на изтърпяното време, което следва да се обсъжда във връзка с предмета на делото, споделя крайните изводи, че не е налице материално-правната предпоставка по чл.38а, ал.3 от НК осъденият да е

изтърпял 20 години от наказанието си.

Споделя се, извън наведеното от окръжния съд, че при отчитане на размера на изтърпяното наказание по смисъла на чл.38а, ал.3 от НК, не следва да се има предвид периода на предварително задържане, което виждане има законова подкрепа в чл.38а, ал.5 от НК, по аргумент на противното в разпоредбата на чл.59, ал.1 от НК, както и се застъпва в преобладаващата съдебна практика – изрично в съдебните актове по ЧНД 502/19 г. на ОС Стара Загора, ЧНД 478/20 г. на ОС Варна, ВЧНД 286/13 г. на АС София, ВЧНД 184/19 г. на АС Бургас, ВЧНД 119/21 г. и 373/21 г. на АС Пловдив, ВЧНД 207/20 г. на АС Варна. Аргумент в тази насока е също законодателната терминология – използваният при института по чл.70, ал.1 от НК израз „фактически изтърпяно наказание“ и отсъствието на понятието „фактически“ в чл.38а, ал.3 от НК.

От друга страна, предвиденият на първо място формален критерий стои в тясна връзка с необходимостта от извършване на преценката дали са налице убедителни доказателства, че замяната на наказанието доживотен затвор е съвместимо с целите на наказанието. В [чл.215 от ППЗИНЗС](#) се предвиждат специални национални стандарти за работата с осъдени на доживотен затвор, което разкрива визията на законодателя за подобна дейност с цел въздействие в дългосрочен план през целия период от двадесет години при изпълнение на наказанието. Очевидно е, че подобно правомощие на администрацията не би могло да се реализира преди да влезе в законна сила и да се приведе в изпълнение присъдата, респ. че в периодите, когато лицето се задържа по мярка за неотклонение, липсва възможност за осъществяване на каквато и да е било активност от страна на компетентните органи за провеждане на постоянна и дългосрочна работа с осъдения, насочена към реализация на посочената от закона цел.

За това и прочитът от състава на окръжния съд на разпоредбата в чл.38а, ал.3 от НК – че там не е поставено изискването осъденият да е изтърпял най-малко 20 години в условията на лишаване от свобода, а 20 години от наказанието „доживотен затвор“, по мнението на настоящия съд, се явява правилно и законосъобразно, и основателно е послужило за обосноваване на постановения отказ на формално основание. Подобно

разбиране не е във вреда на осъдения, доколкото, при евентуално бъдещо положително решение в последващо производство по чл.450 от НПК, ще възникнат основания за законосъобразното прилагане на чл.59, ал.1 от НК, с което ще бъдат зачетени, респ. приспаднати, всички периоди на предварително задържане.

Макар и без значение и правни последици при решаване на казуса в конкретния случай, доколкото е в пряка връзка с интересите на осъдения, следва да бъде отбелязано, че виждането на окръжния съд кои периоди следва да бъдат взети предвид при изчисляване на изискваните 20 години, е погрешно. На практика в определението си съдът изобщо не се е ангажирал със становище за величината на изтърпяното наказание доживотен затвор към момента, когато е сезиран с молбата за замяна по чл.449 от НПК, но в мотивите е посочил, че „...доживотната присъда на осъдения П. е влязла окончателно в сила по всички пунктове на 31.01.2017 г., т.е. от този момент спрямо него е налице влязал в сила съдебен акт, с който му е наложено наказание доживотен затвор“...“. Така написаното е оставило убеждение у осъдения, видно от жалбите му, че 20 годишния срок ще се отчита единствено от тази дата, което би било неправилно. Видно от материалите в делото, обобщено в писмото до първоинстанционния съд на л.7-9, както в периода 25.08.04 г. – 30.10.14 г., така и от 31.07.15 г. до настоящия момент, Й.П. е пребивавал в Затвора Варна не по мярка за неотклонение „Задържане под стража“, а в положението на лице, осъдено на доживотен затвор, което е и времето, с правно значение при изчисляване на срока по чл.38а, ал.3 от НК.

По изложените съображения и по реда на чл.450, ал.3, вр.чл.345, ал.1 от НПК настоящият състав на Апелативен съд Варна

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение № 636/22.07.2021 г. по ЧНД № 560/2021 г. на Окръжен съд Варна, с което е оставена без уважение молбата на осъдения Й. СТ. П. за замяна на наказанието му доживотен затвор с

лишаване от свобода за срок от тридесет години.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____